

## Παναγιώτης Μαυροειδής



Από κυβερνητικά στελέχη με διάθεση υπεκφυγής, αλλά και με ειλικρίνεια από πολλούς αγωνιστές, τίθεται το ερώτημα:

**“Μπορούσε να κάνει κάτι άλλο η κυβέρνηση;”**

Υπάρχει ο γνωστός **κύκλος** χρέος-δάνειο-μνημόνια, στον οποίο τελικά υποτάσσεται η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ.

Ένας άλλος δρόμος για την ελληνική κοινωνία που θα άφηνε πραγματικά πίσω τον εφιάλτη των μνημονίων της λιτότητας, της ανεργίας και της εργασιακής βαρβαρότητας, θα ξεκινούσε απαραίτητα από το **σπάσιμο αυτού του κύκλου**.

**Αφτηρία για αυτή τη ρήξη, στις παρούσες συνθήκες, θα μπορούσε να ήταν η άρνηση πληρωμών για το χρέος.**

Με ταυτόχρονη **καταγγελία** (και όχι παράταση) των σχετικών **δανειακών συμβάσεων** χρέους, μη αναγνωρίζοντας τη νομιμότητα του ίδιου του χρέους και διεκδικώντας την **γενική αθέτηση και διαγραφή** του.

**Μόνο για το 2015 αυτό θα σήμαινε όφελος 22,37 δις, δηλαδή θα χωρούσαν δύο προγράμματα Θεσσαλονίκης.**

Τυπικά, η στάση πληρωμών δεν προϋποθέτει δήλωση αποχώρησης από την ευρωζώνη ή την ΕΕ. Θα σήμαινε ωστόσο, πράγματι, διακοπή χρηματοδότησης από την ΕΚΤ και τους μηχανισμούς της ΕΕ, στους οποίους άλλωστε ανήκει πλέον το ελληνικό χρέος.

Πρέπει επομένως το βήμα αυτό να είναι **προετοιμασμένο και συνειδητό**. Κυρίως, να είναι έτοιμο το επόμενο αλλά και η ολόκληρη η **ακολουθία βημάτων**, που θα αντιστοιχούν σε μια **συνεκτική λογική ρήξης**. Διαφορετικά, ο αντίπαλος θα είχε στα χέρια του την κατάρρευση των τραπεζών και τη συνακόλουθη καθίζηση σε όλη την παραγωγική οικονομική δραστηριότητα με κλείσιμο επιχειρήσεων, αδυναμία πληρωμών και εκτίναξη της ανεργίας ή/και στάση πληρωμής μισθών.



Απαντήσεις σε αυτό υπάρχουν: Αυτοτέλεια νομισματικής πολιτικής, εθνικοποίηση τραπεζών, έλεγχος κινήσεων κεφαλαίου, εθνικοποίηση μεγάλων επιχειρήσεων, δημοσιονομική πολιτική με κριτήριο τις ανάγκες της κοινωνικής πλειοψηφίας και όχι την εξυπηρέτηση του χρέους. Η απαγόρευση εξόδου κεφαλαίων, η διασφάλιση των λαϊκών μικρο-καταθέσεων και η επίταξη των “χοντρών” πορτοφολιών σε κατεύθυνση χρηματοδότησης από τις τράπεζες της επαναλειτουργίας επιχειρήσεων και νέων επενδύσεων, θα ήταν το αναγκαίο αίμα για μια αναπτυξιακή δυναμική που θα δημιουργούσε νέες θέσεις παραγωγικής εργασίας και πλούτο.

Όλα αυτά βεβαίως, σημαίνουν ότι ερχόμαστε σε ρήξη και **φεύγουμε από την ευρωζώνη και την ΕΕ**.

Δεν υπάρχει μαγικός τρόπος να γίνουν με “διμερή” τρόπο.

**Η επιστροφή σε εθνικό νόμισμα**, είναι αναγκαία, αλλά όχι και ικανή συνθήκη για ανεξάρτητη νομισματική και δημοσιονομική πολιτική με κριτήριο την κοινωνική και οικονομική αναγέννηση των λαϊκών στρωμάτων. Θα αποτελέσει όπλο άμυνας και ανάσχεσης της εισαγωγής προϊόντων των πολυεθνικών και ανεργίας και ενίσχυσης των παραγωγικών δυνατοτήτων, της απασχόλησης και των εξαγωγών.

Τα οφέλη θα είναι **προσωρινά** εάν δεν συνοδευτούν ταχύτατα με ένα πρόγραμμα αξιοποίησης των συνολικών παραγωγικών δυνατοτήτων και του πλούτου της χώρας, με μοχλό ένα γιγαντιαίο πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων, βάθρο τη δημόσια κοινωνική ιδιοκτησία, όπλο τον εργατικό έλεγχο και τελικά με αποφασιστικό παράγοντα την ανάδειξη του κόσμου της εργασίας σε κέντρο των κοινωνικών εξελίξεων.

**Το αποφασιστικό κριτήριο για την εισαγωγή σε ένα άλλο δρόμο, είναι ακριβώς η επιλογή για ανατροπή του ταξικού συσχετισμού δυνάμεων στο εσωτερικό της χώρας, η αντικαπιταλιστική ανατροπή.**

Διαφορετικά, τα παραπάνω οφέλη θα είναι **μονομερή και ταξικά ιδιοτελή** αν τα διαχειριστούν οι εκπρόσωποι του ελληνικού κεφαλαίου, που θέλουν να τα οικοδομήσουν πάνω στην απαξίωση των μισθών και να βάλουν το παραδάκι στην τσέπη τους. Αντίθετα, χρειάζονται συνδυασμένα μέτρα αύξησης των μισθών (έναντι και πιθανής υποτίμησης), δημόσια δίκτυα εξασφάλισης βασικών αγαθών και υπηρεσιών, επιβολή καθεστώτος ελέγχων, διατίμησης και μείωσης τιμών με κρατική παρέμβαση σε απαραίτητα εισαγόμενα αγαθά.



**Η λυσσώδης αντίσταση της αστικής τάξης και του διεθνούς κεφαλαίου, πρέπει να θεωρείται δεδομένη.** Θα υπάρχουν επίσης προς επίλυση πολλά οικονομικά, πολιτικά ή/και τεχνικά ζητήματα. Από θέματα που σχετίζονται με τη μεταβατική περίοδο εισαγωγής νέου νομίσματος και την έλλειψη εισαγωγίμων πρώτων υλών για τη βιομηχανική παραγωγή, μέχρι ζητήματα που θα αφορούν την αδυναμία αυτόματης αναίρεσης των πρωτοφανών στρεβλώσεων που έχουν δημιουργηθεί στη δομή της ελληνικής οικονομίας λόγω της έκθεσής της στην τοξική λειτουργία της ΕΕ και της καπιταλιστικής νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης.

Ας δούμε κατ' αρχήν τα αντικειμενικά δεδομένα: Έχει η ελληνική οικονομία την **παραγωγική δυνατότητα** να μπει σε ένα άλλο δρόμο ή πρόκειται για μια “κατεστραμμένη χώρα, που δεν παράγει τίποτα”;

Σε αντίθεση με πολλές απόψεις που αναπαράγουν συνειδητά ή από άγνοια ή αφέλεια τις σύγχρονες εκδοχές της θεωρίας της “ψωροκώσταινας”, η πραγματικότητα λέει ότι **η Ελλάδα συνδυάζει ένα σύνολο θετικών αντικειμενικών δεδομένων.** Έχει ορυκτό και ενεργειακό πλούτο, παραγωγικό κλίμα, σημαντική βιομηχανική παράδοση, υψηλό μορφωτικό επίπεδο στην εργατική τάξη, εξαιρετικό επιστημονικό δυναμικό, πλεονεκτική γεωγραφική θέση, παράδοση καλής γειτονίας με τις χώρες της περιοχής, αλλά και ιστορία και πολιτισμό με ιδιαίτερο φορτίο.

Στην Ελλάδα, έχει παραχθεί ή είναι δυνατό να παραχθεί οτιδήποτε θα ήταν απαραίτητο, σε συνδυασμό με ένα πλαίσιο ισότιμων διακρατικών ανταλλαγών, έξω από τον καταστροφικό καταμερισμό και τους περιορισμούς που επιβάλλει η ΕΕ. Σε κάθε περίπτωση, οι δυνατότητες αυτές δεν είναι μικρότερες, από χώρες σαν την Ισλανδία (με κύριο προϊόν το βακαλάο) ή ακόμη και την Αργεντινή, για να μιλήσουμε με χώρες που απέδειξαν ότι τα οφέλη τους από επιλογές ρήξης -και παρά τον περιορισμένο και ατελή χαρακτήρα αυτής- ήταν σαφώς μεγαλύτερα από τις προσωρινές δυσκολίες.

Ένας **αντικαπιταλιστικός δρόμος** στην Ελλάδα, θα πρόσθετε “αντικειμενικά” ένα ουσιώδη παράγοντα για μια παραγωγική αναγέννηση, τον οποίο η σύγχρονη καπιταλιστική λειτουργία εκ των πραγμάτων οδηγεί σε μαρασμό: Την **συνένωση** (και μάλιστα σε πλήρη λειτουργία και αξιοποίηση) ενός **παραγωγικού ιστού που σήμερα υπο-αξιοποιείται** (σχεδόν στο 65% σε ότι αφορά τη βιομηχανική παραγωγή και ακόμη λιγότερο στην αγροτική) **και του συνολικού εργατικού παραγωγικού δυναμικού** που σήμερα φυτοζωεί στην ανεργία, την ξενιτιά ή την υποαπασχόληση. Η αντικαπιταλιστική διέξοδος περιλαμβάνει την “επίταξη” και λειτουργία του πρώτου παράγοντα, με στήριγμα και υποκείμενο την εργατική τάξη και την καθολική της ένταξη στην παραγωγική διαδικασία.

**“Μα δε θα μας κάνουν πόλεμο; Πως θα τα καταφέρουμε μόνοι μας;”**

Τα προβλήματα στην Ελλάδα, είτε αφορούν το χρέος και τη λιτότητα, είτε αφορούν θέματα καταπάτησης της λαϊκής κυριαρχίας και δημοκρατίας, δεν είναι μοναδικά. Αντίθετα, μια προοπτική ρήξης στην κατεύθυνση των εργατικών και λαϊκών συμφερόντων, θα έχει θετική πολλαπλασιαστική επίδραση στις εργατικές τάξεις και τους λαούς των άλλων χωρών της ΕΕ.

**Μια επιλογή ρήξης θα αφαιρέσει δύναμη από την ευρωζώνη, ενώ αντίθετα η παραμονή σε αυτήν, ενδυναμώνει τον εκβιαστικό και εκφοβιστικό της ρόλο.**

Η ίδια αντίληψη της δυναμικής των πραγμάτων, ισχύει σε ότι αφορά την συμπεριφορά των κοινωνικών δυνάμεων στο εσωτερικό της Ελλάδας:

**Δεν υπάρχει μεγαλύτερη δύναμη από μια εργατική τάξη, πολιτικά οργανωμένη, που θα “ταυτίζεται” με μια εφαρμοζόμενη εργατική πολιτική στην οποία θα βλέπει πραγματικά τα άμεσα και μακροπρόθεσμα συμφέροντά της.**

Ένας άλλος δρόμος, συνδυάζει αφενός μια **στάση πληρωμών με διπλή αποδέσμευση από ευρωζώνη και ΕΕ** και αφετέρου, μια **αντικαπιταλιστική κατεύθυνση οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης**.

Είναι δύο προϋποθέσεις **ποιοτικά** αλληλένδετες, χωρίς σχέση τυπικής χρονικής αλληλουχίας όπως το αντιλαμβάνεται στατικά το ΚΚΕ, αλλά με δυνατότητα, ανάλογα με τους λαϊκούς αγώνες η μία πτυχή να σύρει ή/και να δρα πολλαπλασιαστικά και δυναμικά στην άλλη, ώστε να τεθεί το αποφασιστικό ζήτημα της εξουσίας και της αντικαπιταλιστικής επανάστασης.

**Ο άλλος δρόμος, μπορεί να διανοιχτεί μόνο με την ηγεμονία των εργατικών αναγκών στις λαϊκές διεκδικήσεις και να περπατηθεί νικηφόρα μόνο με την εργατική τάξη στο τιμόνι της κοινωνίας και τελικά με όλο τον πλούτο και όλη την εξουσία στα χέρια των εργαζομένων και των οργάνων τους.**

Όμως, υπάρχει η αντίρρηση, ότι:

**“θα μας κόψει η ΕΕ την χρηματοδότηση και θα πεινάσουμε”.**

Στην πραγματικότητα, οι εισροές (πχ ΕΣΠΑ) είναι μικρό κλάσμα μπροστά στην αιμοδοσία της αποπληρωμής του χρέους. Η ΕΕ δε χρηματοδοτεί καμία ανάπτυξη παρά μόνο την στήριξη της δραστηριότητας των μεγάλων πολυεθνικών, την απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων, την υποστήριξη των ιδιωτικοποιήσεων

Όμως,

**“αν θα πάμε στη δραχμή, σε συνδυασμό με την υποτίμησή της, δε θα γιγαντωθεί το χρέος;”.**

Αυτό είναι επιχείρημα μόνο όσων έχουν σκοπό να πληρώσουν ένα χρέος και όχι να αρνηθούν την

αποπληρωμή του.

Άλλο επιχείρημα:

**“Θα δημιουργηθούν προβλήματα τροφοδοσίας σε καύσιμα, φάρμακα και άλλα βασικά είδη”.**

Όμως, η ΕΕ ούτε παράγει, ούτε μας χαρίζει πετρέλαιο. Η πρόσδεση της Ελλάδας σε αυτήν, η οποία πχ επιβάλλει εμπάργκο στις πωλήσεις του Ιράν, είναι που μας περιορίζει και όχι το σπάσιμο αυτής της δέσμευσης. Φάρμακα παράγονται και στην Ελλάδα, η κρατική εθνική φαρμακοβιομηχανία έχει παράδοση και δυνατότητα γρήγορης επανα-συγκρότησης, ενώ το διεθνές εμπόριο σε ένα περιβάλλον ακύρωσης των πατεντών, δίνει άλλες και φτηνότερες δυνατότητες.

Ωστόσο,

**“δε θα απομονωθούμε από την Ευρώπη και τον κόσμο;”**

Από τις 50 χώρες στην Ευρώπη και τις 240 σε ολόκληρο τον κόσμο, στην ΕΕ συμμετέχουν 28 και στην ευρωζώνη συμμετέχουν 20 χώρες. Μειονέκτημα και όχι πλεονέκτημα είναι ο περιορισμός στην ΕΕ. Η **ευρωζώνη** αποδεικνύεται το βασικό και αιώνιο **λίκνο** εξέλιξης μιας ευρύτερης καπιταλιστικής κρίσης, με την **Ελλάδα** μέσα σε αυτή, να είναι στο ρόλο του **πειραματόζωου** των αντεργατικών πολιτικών και οι **εργαζόμενοι** να αποτελούν τα **θυσίασματα**.

**Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΠΡΙΝ στις 1/3/2015**

---

Διαβάστε και εδώ:

Η εξαπάτηση είναι βαρύτερο ατόπημα από την μεγαλύτερη υποχώρηση